

ЗВ'ЯЗОК ХАРАКТЕРОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ З СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИМИ УСТАНОВКАМИ НА ПРАЦЮ І СВОБОДУ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Актуальність проблеми полягає у тому, що професія психолога вимагає сформованості певних характерологічних рис, які є професійно важливими для діяльності професіонала. У зв'язку з цим важливим є дослідження взаємозв'язку соціально-психологічних установок та акцентуації характеру у студентів – майбутніх психологів.

Метою дослідження було встановлення зв'язку акцентуації характеру та соціально-психологічних установок на процес і результат у студентів-психологів задля покращення процесу становлення особистості майбутнього професіонала.

Об'єктом дослідження є соціально-психологічні установки на працю і свободу у студентів -майбутніх психологів. У дослідженні взяли участь 21 респондент, це студенти – майбутні психологи Національного авіаційного університету, вік від 19 до 21 року.

Під час дослідження використані методики: "Діагностика акцентуацій характеру" (Карл Леонгард), "Соціально-психологічні установки особистості мотиваційно-потребнісної сфери" (О.Ф. Потьомкіна).

У сучасній науковій літературі акцентуації характеру висвітлили А.Є. Личко, О.А. Некрасова, В.В. Пономаренко та ін. Соціально-психологічні установки особистості досліджували О.Ф. Потьомкіна, Л. Ланге та ін.

За методикою соціально-психологічні установки у мотиваційно-потребнісній сфері 5 осіб, що становить 23, 8% від вибірки – мають високий рівень установок на працю. Що говорить про те, що такі люди весь свій час використовують для того, щоб щось робити. Їм не шкода вихідних днів, відпустки, адже праця приносить набагато більше задоволення, ніж інші заняття. Середній рівень установок на працю мають 42, 8%, тобто 9 осіб з вибірки. Це говорить про те, що такі люди працюють тільки заради вигоди. Їм не захочеться працювати, якщо вони не будуть бачити в цій сфері перспектив. У будь-якій ситуації їм важливо мати якусь вигоду, інше не має значення. 7 осіб (14, 3%) з вибірки мають низький рівень установок на працю. Це говорить про те, що такі люди мають більшу орієнтацію на що-небудь інше, ніж на працю. Їх не цікавить перспективи праці.

За шкалою соціально-психологічні установки на свободу 14, 3% людей (3 людини) з вибірки мають високе значення. Головна цінність для таких людей – це свобода. Такі люди не терплять обмежень і готові йти на будь-які жертви заради незалежності. Середні показники мають 15 осіб (71, 4%) від вибірки. Такі люди зовсім не цінують свободу. Заради свободи на жертви вони не підуть.

У результаті математичної обробки встановлено: що установка на свободу пов'язана з дистимічною акцентуацією характеру($r=0,450$, $p\leq 0,01$). Це говорить про те що, чим більше у людей спостерігається знижений настрій, смуток, замкнутість, тим більше вони схильні до самотності, їм легше і простіше в вільній атмосфері. Вони люблять свободу та, звісно, більш схильні до самотності. Їм легше перебувати одним або у вузькому колі спілкування. Свобода для них – це все. Так само типи цих людей мають серйозність, сумлінність і справедливість. До свободи вони прагнуть завжди. Завдяки кореляційному аналізу була можливість встановити зв'язок між вищевказаними установками і акцентуації

характеру, що описують особистісні особливості. Згідно з цим аналізом було встановлено, що установка на працю пов'язана з гіпертимиами ($r=0,450$, $p \leq 0,05$). Чим вищий рівень установки на працю, тим більше проявляються риси активності особистості, схильної до лідерства. Люди цього типу дуже товариські, балакучі, мають високий життєвий тонус, діловиті, що сильно впливає на працездатність.

Подальші перспективи нашого дослідження ми вбачаємо у встановленні механізмів впливу на формування професійно-важливих якостей у майбутніх професіоналів, статусу у колективі, а також ціннісних орієнтацій.

*Науковий керівник: Злагодух В.В.,
канд. психол. наук, доцент*

